

Til lovforslag nr. L 19

Folketinget 2015-16

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 12. november 2015

Betænkning

over

Forslag til udbudsloven

[af erhvervs- og vækstministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 32 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 4, 8, 12, 13 og 22, Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3, 16 og 25-28, erhvervs- og vækstministeren har stillet ændringsforslag nr. 5-7, 9-11, 17-21, 23, 24 og 30-32, Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 29 og Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 14 og 15.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2015 og var til 1. behandling den 29. oktober 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Lovforslaget er en genfremsættelse af L 164 (folketingsåret 2014-15, 1. samling) med visse ændringer. Dette udkast til lovforslag blev sendt i høring, og den daværende erhvervs- og vækstminister sendte den 17. december 2014 dette udkast til udvalget, jf. (folketingsåret 2014-15, 1. samling) ERU alm. del – bilag 88. Den 20. marts 2015 sendte den daværende erhvervs- og vækstminister de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 8. oktober 2015 sendte erhvervs- og vækstministeren et brev til udvalget om de foretagne ændringer i forhold til det tidligere fremsatte lovforslag, jf. L 19 – bilag 1.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Amgros,

Danske Slagtermestre,
Dansk Vand- og Spildevandsforening og
IKA's bestyrelse, KL, SKI, Danske Regioner, DI og
Dansk Erhverv.

Erhvervs- og vækstministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Danske Slagtermestre mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Endvidere er et af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Tilkendegivelse fra erhvervs- og vækstministeren

Erhvervs- og vækstministeren har anmodet om, at følgende tilkendegivelse indgår i betænkningen:

»Erhvervs- og vækstministeren tilkendegiver, at Erhvervs- og Vækstministeriet vil lave en evaluering af udbudsloven i 2020, som det fremgår af svaret på spm. 8. Evalueringen vil blive oversendt til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget«.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervs- og vækstministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervs- og vækstministeren stillede ændringsforslag og det under nr. 29 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet kan stemme for lovforslaget, såfremt de af ALT og EL stillede ændringsforslag bliver vedtaget. I modsat fald stemmer mindretallet imod.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervs- og vækstministeren og de under nr. 1-4, 8, 12-16, 22, 25, 27 og 28 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervs- og vækstministeren og de under nr. 1-4, 12-16, 22 og 25-29 stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Politiske bemærkninger

Et *flertal* af udvalgets medlemmer (S, DF, V, LA, ALT, RV og KF) bemærker, at flertallet støtter forslaget om at indføre et følg eller forklar-princip, hvorefter ordregiver skal opdele kontrakter i delkontrakter eller forklare, hvorfor kontrakten ikke opdeles. Det er vigtigt, at SMV'er har gode muligheder for at være med, når det offentlige sender opgaver i udbud, og det glæder derfor flertallet, at ministeren vil undersøge, om følg eller forklar-princippet bliver brugt hensigtsmæssigt. Flertallet opfordrer alle offentlige myndigheder til at gøre brug af princippet på en hensigtsmæssig måde, så kontrakter, der med fordel kan opdeles, også bliver det.

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at EL anerkender, at der med den foreslåede lovgivning sker nogle vigtige forbedringer af offentlige myndigheders muligheder for i forbindelse med udbud at stille krav om social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, herunder krav om overholdelse af arbejder- og menneskerettigheder. Men det skal være en forpligtelse for alle offentlige myndigheder at stille sådanne krav – ikke en mulighed, som kan fravælges. Skattekroner skal altid anvendes på en måde, som gavner social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, og det kan kun sikres ved at indføre det som en forpligtelse at stille sådanne krav.

Herudover er EL principielt modstander af at sende sociale og sundhedsmæssige tjenesteydelser i udbud. Det bør kun ske i undtagelsestilfælde, hvor det offentlige ikke selv er i stand til med kort varsel at udføre disse. Derfor kan EL under ingen omstændigheder tilslutte sig en lovgivning, hvis overordnede formål er at øge konkurrencen om sådanne tjenesteydelser, hvilket uundgåeligt vil gå ud over både kvaliteten i tilbuddene til borgerne og forsyningssikkerheden, ligesom det vil påføre det offentlige unødvendige transaktionskostninger.

De aktuelle konkurser i hjemmeplejen, hvor mere end 7.000 borgere, mange hundrede ansatte og skatteyderne i mange kommuner er blevet berørt, er et slående eksempel på, hvor galt det kan gå, hvis udførelsen af velfærdsydelser baseres på private virksomheder.

Lovforslaget medfører ikke i sig selv en forpligtelse for offentlige myndigheder til at udlicitere disse eller andre tjenesteydelser. Men det medfører, at udbud af sociale og

sundhedsmæssige tjenesteydelser i højere grad underlægges EU's udbudsregler, ligesom den foreslåede § 1 klart siger, at »*Formålet med loven er at fastlægge procedurerne for offentlige indkøb, så der gennem effektiv konkurrence opnås den bedst mulige udnyttelse af de offentlige midler*«, hvilket ligger i forlængelse af de indledende bemærkninger til udbudsdirektivet.

EL er helt uenig i, at »effektiv konkurrence« i lovforslagets forstand er den bedste måde at udnytte offentlige midler på, ligesom der heller ikke er nogen forpligtelse for offentlige myndigheder til at udnytte alle muligheder for at undlade udbud. Begge dele er i stedet valgfri for den enkelte offentlige udbyder. Da offentlige myndigheder er underlagt meget snævre økonomiske rammer gennem stram sparepolitik, budgetlofter og sanktionsregler, vil det medføre, at myndighederne ensidigt lægger vægt på prisen til skade for borgerne.

Med hensyn til privatisering af sociale tilbud så deler EL de bekymringer og kritikpunkter, som er fremsat af Danske Handicaporganisationer og LOS. Som de to organisationer påpeger, egner de fleste sociale tilbud sig overhovedet ikke til udbudsprocesser som foreslået. Det foreslåede »light regime« giver ikke den fornødne sikkerhed for, at brugernes interesser bliver tilgodeset. Det er positivt, at en offentlig myndighed kan reservere kontrakterne til socialøkonomiske virksomheder, men det modvirker hensigten, at sådanne kontrakter ikke må have en længere varighed end 3 år, og at der derudover er en karenperiode på 3 år. Det kan eksempelvis medføre, at et anbragt barn skal skifte anbringelsessted hvert tredje år, hvilket kan være skadeligt for barnets udvikling. Generelt finder EL ligesom en række af høringsparterne, at der er mange uklarheder i lovforslaget, specielt med hensyn til mulighederne for at fravige de generelle udbudsregler og spørgsmålet om, hvornår der er tale om offentlige indkøb med grænseoverskridende interesse, hvilket i sig selv er kritisabelt, da det øger risikoen for retssager imod offentlige udbydere, hvor EU-domstolen i endnu højere grad kommer til at fastlægge reglerne.

I øvrigt vil EL henvise til det fælles hørings svar fra IBIS, Amnesty International, Mellempolitik Samvirke, Clean Clothes, Verdens Skove m.fl. Her er tale om yderst relevante anbefalinger til ændringer i lovforslaget, som på afgørende vis vil styrke mulighederne for at anvende offentlige indkøb til at styrke det offentliges samfundsansvar – anbefalinger, som regeringen desværre ikke har fulgt.

EL og ALT har hver for sig og sammen stillet en række ændringsforslag, som vil rette op på nogle af de afgørende svagheder, der er i lovforslaget. Såfremt disse ændringsforslag vedtages, kan EL stemme for lovforslaget. Her vil EL ikke mindst henlede opmærksomheden på EL's ændringsforslag til lovforslagets § 190. Hvis dette ændringsforslag vedtages, vil det begrænse mulighederne for udbud af tjenesteydelser på sundheds-, social- og kulturområdet til organisationer, der lever op til de krav, som i øvrigt beskrives i § 190. Dette ændringsforslag vil sikre, at disse tjenesteydelser ikke underlægges profitinteresser. Dette vil sammen med de øvrige ændringsforslag stillet af EL og ALT føre til meget vigtige begrænsninger af de skadelige virkninger af lovfor-

slaget, og derfor kan EL stemme for loven, såfremt de bliver vedtaget. I modsat fald stemmer EL imod lovforslaget.

Alternativets medlemmer af udvalget finder det beklageligt, at lovforslaget ikke går længere for at sikre miljø og social bæredygtighed i offentlige udbud. Lovforslaget rummer gode elementer, men fraviger uhensigtsmæssigt fra det oprindelige direktiv på flere områder. ALT foreslår derfor, at formålsparagraffen ændres, så den ligner direktivets oprindelige formulering. Dertil foreslår ALT, at alle led i leverandørkæden til det offentlige bidrager til at sikre ordentlige arbejdsforhold og respekt for menneskerettigheder og miljø, og at der stilles samme krav til rapportering om samfundsansvar til det offentlige, som der stilles til de største danske virksomheder.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at med indkøb for omkring 300 mia. kr. årligt har offentlige myndigheder i Danmark en enorm købekraft og dermed et enormt potentiale for at indfri visioner om bedre miljø og klima, respekt for menneske- og arbejdstagerrettigheder og ansvarlig skattepraksis. Som det fremgår af det af SF stillede ændringsforslag til lovforslagets formålsparagraf og bemærkningerne hertil, er dette et centralt formål med Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF. I EU-direktivet lægges der klart op til en bred samfundsmæssig fortolkning af den bedst mulige udnyttelse af offentlige midler, og den danske udbudslov bør afspejle dette. Derfor har SF stillet ændringsforslag om en ændret formulering af formålsparagraffen.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Til § 1

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL, ALT og RV):

1) Efter »midler« indsættes: », og at disse bidrager til at opnå en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.«
[Præcisering af, at udbud skal bidrage til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og SF):

2) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* En ordregiver skal ved tildelingen af kontrakter lægge vægt på hensyn til arbejdsforhold, menneskerettigheder og miljøkrav.«

[Hensyn til miljø og menneske- og arbejdstagerrettigheder skal indgå som krav i alle udbud og kontrakter]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT, RV og SF):

Til § 2

3) Som *stk. 3* og *4* indsættes:

»*Stk. 3.* En ordregiver skal stille enslydende etiske krav om samfundsansvar i alle udbud og kontrakter omfattet af loven. Kravene skal stilles konkret i relation til vareproduktionen eller leveringen, således at der i forbindelse med produktionen eller leveringen ikke må være sket brud på grundlæggende arbejdstagerrettigheder, jf. ILO-konventionens bestemmelser, menneskerettigheder, internationale miljøstandarder og international folkeret.

Stk. 4. En ordregiver skal stille krav om, at de enslydende etiske krav, jf. *stk. 3*, overholdes af den samlede leverandørkæde.«

[En ordregiver skal stille enslydende etiske krav om samfundsansvar i alle udbud og kontrakter, ligesom ordregiveren skal sikre, at leverandører indestår for deres underleverandører]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og SF):

Ny paragraf

4) Efter § 2 indsættes før overskriften før § 3 som ny paragraf:

»§ 01. Ordregivere skal offentligt redegøre for samfundsansvar i relation til deres indkøbspraksis, og der skal derfor gælde de samme krav til rapportering om samfundsansvar, som gælder for de største danske virksomheder i medfør af § 99 a i årsregnskabsloven.«

[Ordregivere underlægges pligt til at redegøre for samfundsansvar i relation til deres indkøbspraksis]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 41

5) I *stk. 1, nr. 2, litra a* og *f*, ændres »Danske standarder« til: »Nationale standarder«.

[Teknisk korrektion]

6) I *stk. 1, nr. 2, litra g*, ændres »Danske tekniske godkendelser« til: »Nationale tekniske godkendelser«.

[Teknisk korrektion]

7) I *stk. 1, nr. 2, litra h*, ændres »Danske tekniske specifikationer« til: »Nationale tekniske specifikationer«.

[Teknisk korrektion]

Til § 46

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL og SF):

8) I *stk. 1* affattes den indledende tekst til *nr. 1-5* således:

»Når ordregivende myndigheder agter at igangsætte bygge- og anlægsarbejder eller anskaffe varer eller tjenesteydelser med specifikke miljømæssige, sociale eller andre egenskaber, kan de i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for kontraktens udførelse kræve et bestemt mærke som dokumentation for, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne svarer til sådanne påkrævede egenskaber, når.«

[Præcisering af, at mærker kan dække over både sociale egenskaber og kendetegn]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

9) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. En ordregiver, som kræver et bestemt mærke, skal acceptere alle mærker, der opfylder tilsvarende mærkekrav.«

[Præcisering af, at ordregiver altid skal acceptere tilsvarende mærker]

10) Som stk. 4 indsættes:

»Stk. 4. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede mærke eller et tilsvarende mærke inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller
- 2) en tilbudsgiver ikke har det krævede mærke, selv om det har været muligt at opnå det inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at mærkekravene er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede mærke.«

[Præcisering af, under hvilke vilkår der kan kræves anden dokumentation]

Til § 48

11) Paragraffen affattes således:

»§ 48. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en tilbudsgiver ikke har adgang til at få udstedt de krævede testrapporter eller certifikater, jf. § 47, stk. 1, eller ikke har mulighed for at få de krævede testrapporter eller certifikater, jf. § 47, stk. 1, inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller
- 2) en tilbudsgiver ikke har de krævede testrapporter eller certifikater, selv om det har været muligt at opnå dem inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at kravene i de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at til-

budsgiveren er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater.«

[Præcisering af, under hvilke vilkår der kan kræves anden dokumentation]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og SF):

Til § 129

12) I stk. 2 indsættes efter »(EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65)«: » , og oplysninger om de leverandørkæder, der anvendes til opfyldelse af kontrakten, dog med mulighed for dispensation i særlige tilfælde, hvor der måtte være behov for fortrolighed«.

[Offentlighed om leverandørkæder]

Til § 135

13) I stk. 1, nr. 6, indsættes efter »(EU-Tidende 2011, nr. 4, 101, side 1)«: »eller brud på menneskerettighederne eller arbejdsrettighederne i øvrigt«.

[Brud på menneskerettighederne eller arbejdsrettighederne generelt fører til obligatorisk udelukkelse]

Af et *mindretal* (EL og ALT), tiltrådt af et *mindretal* (RV og SF):

Til § 136

14) Som nr. 4 indsættes:

»4) ansøgeren eller tilbudsgiveren har tilsidesat gældende forpligtelser inden for det miljø-, social- eller arbejdsretlige område i henhold til EU-retten, national lovgivning eller kollektive aftaler eller de miljø-, social- eller arbejdsretlige forpligtelser, der er afledt af konventionerne, der er nævnt i bilag X til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) eller er omfattet af retsakter, der vedtages af Europa-Kommissionen i medfør af direktivets artikel 57, stk. 4, jf. artikel 88.«

[Brud på miljø-, social- eller arbejdsretlige forpligtelser generelt fører til obligatorisk udelukkelse]

Til § 137

15) Stk. 1, nr. 1, udgår.

Nr. 2-7 bliver herefter nr. 1-6.

[Teknisk korrektion som konsekvens af ændringsforslag nr. 14]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT, RV og SF):

16) I stk. 1 indsættes som nr. 8:

»8) ansøgeren eller tilbudsgiveren er baseret i skattely eller på anden måde unddrager sig den generelle beskatning af selskabets fortjeneste.«

[Indførelse af mulighed for at udelukke virksomheder, der er baseret i skattely eller på anden måde unddrager sig den generelle beskatning af selskabets fortjeneste]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 152

17) I *stk. 2* indsættes efter »§§ 153-155, 157 og 158«: », samt dokumentation krævet i henhold til § 141«.

[Teknisk korrektion]

Til § 157

18) *Stk. 2, 2. pkt.*, udgår.

[Præcisering af, at ordregiver altid skal acceptere tilsvarende kvalitetssikringsstandarder]

19) Som *stk. 3* indsættes:

»*Stk. 3.* En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller
- 2) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard, selv om det har været muligt at opnå det, inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at de foreslåede kvalitetssikringsforanstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af den krævede kvalitets-sikringsstandard.«

[Præcisering af, under hvilke vilkår der kan kræves anden dokumentation]

Til § 158

20) *Stk. 2, 2. pkt.*, udgår.

[Præcisering af, at ordregiver altid skal acceptere tilsvarende miljøledelsessystemer eller miljøledelsesstandarder]

21) Som *stk. 3* indsættes:

»*Stk. 3.* En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller

- 2) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard, selv om det har været muligt at opnå det, inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at de foreslåede foranstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard.«

[Præcisering af, under hvilke vilkår der kan kræves anden dokumentation]

Til § 177

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og SF):

22) I *stk. 1, 3, 4 og 5* ændres »kan« til: »skal«.

[Det gøres obligatorisk for ordregivere at stille de anførte krav i bestemmelsen til tilbudsgivernes benyttelse af underleverandører]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

23) I *stk. 2 og 3* ændres »udførelsen af kontakten« til: »udførelsen af kontrakten«.

[Korrektion]

Til § 185

24) I *stk. 2* ændres »lov om håndhævelse af udbudsreglerne« til: »lov om Klagenævnet for Udbud«.

[Korrektion]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT, RV og SF):

25) Som *stk. 3* indsættes:

»*Stk. 3.* Ordregiveren kan bringe en kontrakt eller rammeaftale til ophør, når de enslydende etiske krav, som ordregiveren har stillet i medfør af § 2, stk. 3, er overtrådt.«

[Sanktionsbestemmelse i lovforslaget, hvorefter det sikres, at en ordregiver kan hæve kontrakten uden at skulle svare erstatning, såfremt de enslydende etiske krav er overtrådt]

Til § 190

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (RV og SF):

26) I *stk. 1* ændres »kan« til: »skal«.

[Obligatorisk anvendelse af organisationer, der udelukkende beskæftiger sig med sådanne tjenesteydelser, som omhandlet i lovens afsnit III]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT, RV og SF):

27) Stk. 2, nr. 4, udgår.

[Karensperiode for organisationer, der tidligere har fået tildelt kontrakten, udgår]

28) Stk. 3 udgår.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

[Tidsbegrænsning på løbetid af kontrakterne udgår]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og SF):

Til § 196

29) I stk. 1, 2 og 3 ændres »1. januar« til: »1. april«.
[Udskudt ikrafttræden]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 197

30) I den under nr. 20 foreslåede § 14 a indsættes før »§ 185, stk. 2«: »udbudslovens«.
[Teknisk præcisering]

Til § 198

31) I den under nr. 6 foreslåede ændring af § 1, stk. 3, nr. 1, ændres »udbudsdirektivets artikel 9« til: »direktivets artikel 9«.
[Teknisk præcisering]

32) Nr. 9 udgår.
[Teknisk korrektion]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget præciseres det i formålsbestemelsen, hvad der skal forstås ved den bedst mulige udnyttelse af offentlige midler, og herved bringes loven i bedre overensstemmelse med formålet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af Direktiv 2004/18/EF.

Til nr. 2

Formålet med ændringsforslaget er at understrege hensynet til miljø og mennesker. Det skal efter forslaget indgå som krav ved tildelingen af alle kontrakter, at der ikke må ske brud på menneskerettighederne i forbindelse med produktionen eller leveringen af en genstand eller en tjenesteydelse.

Til nr. 3

Formålet med ændringsforslaget er at sikre samfundsansvar i offentlige indkøb.

Det skal efter ændringsforslaget indgå som krav, at en ordregiver skal stille enslydende etiske krav om samfundsansvar i alle udbud og kontrakter, der er omfattet af loven.

Det følger af ændringsforslaget, at ordregivere skal stille krav om, at de enslydende etiske krav overholdes af den samlede leverandørkæde. Til sikring heraf kan ordregiveren udføre stikprøvekontroller hos sin leverandør og dennes underleverandører i forhold til overholdelsen af de enslydende etiske krav. Sådanne stikprøvekontroller kan foretages i alle led af leverandørkæden. En leverandør indestår for sine underleverandører. Dette indebærer, at hovedleverandøren er ansvarlig over for ordregiveren for, at de enslydende etiske krav overholdes af den samlede leverandørkæde.

Til nr. 4

Det følger af ændringsforslaget, at ordregivere skal redegøre for samfundsansvar i relation til deres indkøbspraksis. Redegørelsen skal være offentlig tilgængelig, f.eks. på ordregiverens hjemmeside.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget præciseres det, at en ordregiver ikke blot kan henvise til danske standarder, men til nationale standarder. Det kan ikke udelukkes, at der i Danmark kunne være interesse i at henvise til en national standard fra en anden medlemsstat, f.eks. en tysk standard. Præciseringen følger af udbudsdirektivets ordlyd.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget præciseres det, at en ordregiver ikke blot kan henvise til danske tekniske godkendelser, men til nationale tekniske godkendelser. Det kan ikke udelukkes, at der i Danmark kunne være interesse i at henvise til en national teknisk godkendelse fra en anden medlemsstat, f.eks. en tysk teknisk godkendelse. Præciseringen følger af udbudsdirektivets ordlyd.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget præciseres det, at en ordregiver ikke blot kan henvise til danske tekniske specifikationer, men til nationale tekniske specifikationer. Det kan ikke udelukkes, at der i Danmark kunne være interesse i at henvise til en national teknisk specifikation fra en anden medlemsstat, f.eks. en tysk teknisk specifikation. Præciseringen følger af udbudsdirektivets ordlyd.

Til nr. 8

Formålet med ændringsforslaget er at fastlægge, at mærker kan dække både sociale egenskaber og kendetegn, og at begge dele kan benyttes som tekniske specifikationer. Sociale egenskaber refererer til forhold omkring produktionen af et produkt. Dette kan bl.a. være forhold omkring vilkår for arbejdstagere.

Til nr. 9

Ændringsforslaget medfører, at ordregivere som kræver et bestemt mærke, altid skal acceptere alle mærker, der opfylder tilsvarende mærkekrav. Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kravene til, hvornår ordregivere skal acceptere

anden dokumentation, beskrives i et nyt § 46, stk. 4, jf. ændringsforslag nr. 10

Til nr. 10

Ændringsforslaget medfører, at en ordregiver under visse betingelser altid har en pligt til at acceptere anden passende dokumentation.

Hvis en tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede mærke eller et tilsvarende mærke inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, skal ordregiveren altid acceptere anden dokumentation. I dette tilfælde anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at mærkekravene indeholdt i det krævede mærke er opfyldt.

Årsager, der ikke kan tilskrives tilbudsgiveren, kan f.eks. være, hvis tilbudsfristen er kortere end den tid, det tager at opnå et mærke.

Anden passende dokumentation kan eksempelvis være verificeret dokumentation eller erklæringer fra tredjepart eller dokumentation eller erklæring fra producenten. Det er tilbudsgiveren, der vurderer, hvilken dokumentation denne ønsker at indlevere for at påvise, at tilbuddet lever op til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse. Som følge heraf kan ordregiveren ikke fastsætte specifikke formkrav for den passende dokumentation. Det er tilbudsgiveren, der har bevisbyrden for, at den anden dokumentation er passende i forhold til at påvise, at tilbuddet lever op til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse.

Ordregiveren skal acceptere anden dokumentation, hvis en tilbudsgiver ikke har det krævede mærke, selv om det har været muligt at opnå inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at mærkekravene er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede mærke. Med ressourcer menes både administrative og økonomiske ressourcer.

Det er således muligt at afvise passende dokumentation, hvis ressourcerne efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, der er forbundet med at konstatere, at tilbudsgiveren har det krævede mærke. Det vil sige, at i den situation, hvor ordregiveren har krævet et bestemt mærke, der er udstedt og dokumenteret af en uafhængig tredjepart, kan ordregiveren afvise tilbudsgivere med passende dokumentation, hvis dokumentationen nødvendiggør, at ordregiveren skal bruge flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang på at konstatere, at de krævede mærkekrav er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 46, stk. 4, nr. 1 anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at mærkekravene indeholdt i det krævede mærke er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 46, stk. 4, nr.

2, vil den samme vurdering ikke være gældende, idet der er mulighed for at afvise tilbud, selv om det ikke kræver et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Det væsentlige er, om ordregiveren skal bruge uhensigtsmæssigt flere ressourcer ud fra en konkret vurdering. Hvis tilbudsgivere kan fremvise dokumentation fra en uafhængig tredjepart på, at produktet har det krævede mærke, vil det være en nem arbejdsgang for ordregiverne at konstatere, at tilbudsgiveren lever op til de stillede krav. I denne forbindelse vil det være forbundet med brugen af flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang, hvis ordregiveren skal bruge mere end 1 time pr. tilbud, ud over hvad ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren har det krævede mærke, på at konstatere, at den anden dokumentation er passende.

Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen anføre, hvorledes tilbudsgiveren skal dokumentere, at denne er i besiddelse af det krævede mærke. Dette sætter tilbudsgivere, der ikke er i besiddelse af det krævede mærke, i stand til at vurdere, hvordan de på anden vis kan dokumentere, at mærkekravene er opfyldt, uden at det vil medføre, at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om de krævede mærkekrav er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede mærke.

Ordregiveren kan dog altid vælge at acceptere anden passende dokumentation, uanset at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om de krævede mærkekrav er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede mærke.

Til nr. 11

Ændringsforslaget medfører, at en ordregiver under visse betingelser altid har en pligt til at acceptere anden passende dokumentation.

Hvis en tilbudsgiver ikke har mulighed for at få de krævede testrapporter eller certifikater inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, skal ordregiveren altid acceptere anden dokumentation. I dette tilfælde anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at kravene til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt.

Årsager, der ikke kan tilskrives tilbudsgiveren, kan f.eks. være, hvis tilbudsfristen er kortere end den tid, det tager at opnå de krævede testrapporter eller certifikater.

Anden passende dokumentation kan eksempelvis være verificeret dokumentation eller erklæringer fra tredjepart eller dokumentation eller erklæring fra producenten. Det er tilbudsgiveren, der vurderer, hvilken dokumentation denne ønsker at indlevere for at påvise, at tilbuddet lever op til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse. Som følge heraf kan ordregiveren ikke fastsætte specifikke formkrav for den passende dokumentation. Det er tilbudsgiveren, der har bevisbyrden for, at den anden dokumentation er passende i forhold til at

påvise, at tilbuddet lever op til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse.

Ordregiveren skal acceptere anden dokumentation, hvis en tilbudsgiver ikke har de krævede testrapporter eller certifikater, selv om det har været muligt at opnå inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at kravene til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater. Med ressourcer menes både administrative og økonomiske ressourcer.

Det er således muligt at afvise passende dokumentation, hvis ressourcerne efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, der er forbundet med at konstatere, at tilbudsgiveren har de krævede testrapporter eller certifikater. Det vil sige, at i den situation, hvor ordregiveren har krævet, at tilbudsgiveren er i besiddelse af bestemte testrapporter eller certifikater, der er udstedt af et specifikt overensstemmelsesvurderingsorgan, kan ordregiveren afvise tilbudsgivere med passende dokumentation, hvis dokumentationen nødvendiggør, at ordregiveren skal bruge flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang på at konstatere, at kravene til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 48, nr. 1, anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at kravene til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 48, nr. 2, vil den samme vurdering ikke være gældende, idet der er mulighed for at afvise tilbud, selv om det ikke kræver et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Det væsentlige er, om ordregiveren skal bruge uhensigtsmæssigt flere ressourcer. Hvis tilbudsgivere kan fremvise de krævede testrapporter eller certifikater via et certifikat udstedt af et overensstemmelsesvurderingsorgan, vil det være en nem arbejdsgang for ordregiverne at konstatere, at tilbudsgiveren lever op til de stillede krav. I denne forbindelse vil det være forbundet med brugen af flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang, hvis ordregiveren skal bruge end 1 time pr. tilbud på at konstatere, at den anden dokumentation er passende.

Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen anføre, hvorledes tilbudsgiveren skal dokumentere, at denne er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater. Dette sætter tilbudsgivere, der ikke er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater, i stand til at vurdere, hvordan de på anden vis kan dokumentere, at kravene til de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt, uden at det vil medføre, at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om kravene er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at

konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater.

Ordregiveren kan dog altid vælge at acceptere anden passende dokumentation, uanset at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om kravene er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater.

Til nr. 12

Formålet med ændringsforslaget er at skabe offentlighed omkring offentlige leverandørkæder.

Der kan være tilfælde, hvor væsentlige eller særlige grunde taler for, at disse oplysninger ikke bør være offentligt tilgængelige. Det fremgår derfor af bestemmelsen, at der kan dispenseres for kravet om offentlighed, hvor der måtte være behov for fortrolighed.

Til nr. 13

Det følger af ændringsforslaget, at brud på menneskerettighederne eller arbejdsrettighederne generelt fører til obligatorisk udelukkelse.

Til nr. 14

Det følger af ændringsforslaget, at den frivillige udelukkelsesgrund i lovforslagets § 137, stk. 1, nr. 1, bliver obligatorisk. Efter ændringsforslaget skal ordregiver udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra deltagelse i en udbudsprocedure, når ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har tilsidesat gældende forpligtelser inden for det miljømæssige, sociale, eller arbejdsretlige område i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller de miljø-, social- eller arbejdsretlige forpligtelser, der er afledt af konventionerne, der er nævnt i bilag X til Udbudsdirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), eller er omfattet af retsakter, der vedtages af Europa-Kommissionen i medfør af direktivets artikel 57, stk. 4, jf. artikel 88.

Til nr. 15

Ændringen er en konsekvens af, at udelukkelsesgrunden i § 137, stk. 1, nr. 1, gøres obligatorisk og dermed flyttes fra bestemmelsen i § 137 om de frivillige udelukkelsesgrunde til bestemmelsen i § 136 om de obligatoriske udelukkelsesgrunde.

Til nr. 16

Det følger af ændringsforslaget, at virksomheder, der er baseret i skattely eller på anden måde unddrager sig den generelle beskatning af selskabets fortjeneste, skal udelukkes fra deltagelse i procedurer for indgåelse af offentlige kontrakter efter udbudsloven.

Til nr. 17

Ændringsforslaget præciserer, hvilke former for bevis en ordregiver kan kræve af en tilbudsgiver som dokumentation

for, at der ikke er grundlag for udelukkelse af tilbudsgiveren. Der tilføjes med ændringsforslaget en henvisning til dokumentation i medfør af § 141, der vedrører egnethed til udførelsen af det pågældende erhverv.

Til nr. 18

Ændringsforslaget medfører, at ordregiver, som kræver et bestemt certifikat for en kvalitetssikringsstandard, altid skal acceptere tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater. Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kravene til, hvornår ordregivere skal acceptere anden dokumentation, beskrives i et nyt § 157, stk. 3, jf. ændringsforslag nr. 19.

Til nr. 19

Ændringsforslaget medfører, at en ordregiver under visse betingelser altid har en pligt til at acceptere anden passende dokumentation.

Hvis en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, skal ordregiveren altid acceptere anden dokumentation. I dette tilfælde anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at de foreslåede foranstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard.

Årsager, der ikke kan tilskrives ansøgeren eller tilbudsgiveren, kan f.eks. være, hvis tilbudsfristen er kortere end den tid, det tager at opnå et certifikat for en kvalitetssikringsstandard.

Anden passende dokumentation kan eksempelvis være verificeret dokumentation eller erklæringer fra tredjepart eller dokumentation eller erklæring fra producenten. Det er ansøgeren eller tilbudsgiveren, der vurderer, hvilken dokumentation denne ønsker at indlevere for at påvise, at tilbuddet lever op til de foranstaltninger, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard. Som følge heraf kan ordregiveren ikke fastsætte specifikke formkrav for den passende dokumentation. Det er ansøgeren eller tilbudsgiveren, der har bevisbyrden for, at den anden dokumentation er passende i forhold til at påvise, at tilbuddet lever op til de foranstaltninger, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard.

Ordregiveren skal acceptere anden dokumentation, hvis en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard, selv om det har været muligt at opnå inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at foranstaltningerne, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard, er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard. Med ressourcer menes både administrative og økonomiske ressourcer.

Det er således muligt at afvise passende dokumentation, hvis ressourcerne efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, der er forbundet med at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard. Det vil sige, at i den situation, hvor ordregiveren har krævet et bestemt certifikat for en kvalitetssikringsstandard udstedt af et uafhængigt organ, kan ordregiveren afvise ansøgere eller tilbudsgivere med passende dokumentation, hvis dokumentationen nødvendiggør, at ordregiveren skal bruge flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang på at konstatere, at de krævede foranstaltninger for at få et certifikat for en kvalitetssikringsstandard er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 157, stk. 3, nr. 1, anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at foranstaltningerne, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard, er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 157, stk. 3, nr. 2, vil den samme vurdering ikke være gældende, idet der er mulighed for at afvise tilbud, selv om det ikke kræver et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Det væsentlige er, om ordregiveren skal bruge uhensigtsmæssigt flere ressourcer ud fra en konkret vurdering. Hvis ansøgere eller tilbudsgivere har et certifikat for en kvalitetssikringsstandard, der er udstedt af et uafhængigt organ, vil det være en nem arbejdsgang for ordregiverne at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren lever op til de krævede foranstaltninger. I denne forbindelse vil det være forbundet med brugen af flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang, hvis ordregiveren skal bruge mere end 1 time pr. tilbud ud over, hvad ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har det krævede certifikat, på at konstatere, at den anden dokumentation er passende.

Ordregiveren kan dog altid vælge at acceptere anden passende dokumentation, uanset at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om de krævede foranstaltninger for at få et certifikat for en kvalitetssikringsstandard, er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede certifikat.

Til nr. 20

Ændringsforslaget medfører, at ordregivere, som kræver et bestemt certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard, altid skal acceptere tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater. Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kravene til, hvornår ordregivere skal acceptere anden dokumentation, beskrives i et nyt § 158, stk. 3, jf. ændringsforslag nr. 21.

Til nr. 21

Ændringsforslaget medfører, at en ordregiver under visse betingelser altid har en pligt til at acceptere anden passende dokumentation.

Hvis en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller

en miljøledelsesstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, skal ordregiveren altid acceptere anden dokumentation. I dette tilfælde anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug kan konstatere, at de foreslåede foranstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard.

Årsager, der ikke kan tilskrives ansøgeren eller tilbudsgiveren, kan f.eks. være, hvis tilbudsfristen er kortere end den tid, det tager at opnå et certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard.

Anden passende dokumentation kan eksempelvis være verificeret dokumentation eller erklæringer fra tredjepart eller dokumentation eller erklæring fra producenten. Det er ansøgeren eller tilbudsgiveren, der vurderer, hvilken dokumentation denne ønsker at indlevere for at påvise, at tilbuddet lever op til de foranstaltninger, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard. Som følge heraf kan ordregiveren ikke fastsætte specifikke formkrav for den passende dokumentation. Det er ansøgeren eller tilbudsgiveren, der har bevisbyrden for, at den anden dokumentation er passende i forhold til at påvise, at tilbuddet lever op til de foranstaltninger, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard.

Ordregiveren skal acceptere anden dokumentation, hvis en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard, selv om det har været muligt at opnå inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at foranstaltningerne, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard, er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard. Med ressourcer menes både administrative og økonomiske ressourcer.

Det er således muligt at afvise passende dokumentation, hvis ressourcerne efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, der er forbundet med at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard. Det vil sige, at i den situation, hvor ordregiveren har krævet et bestemt certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard udstedt af et uafhængigt organ, kan ordregiveren afvise ansøgeren eller tilbudsgiveren med passende dokumentation, hvis dokumentationen nødvendiggør, at ordregiveren skal bruge flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang på at konstatere, at de krævede foranstaltninger for at få et certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 158, stk. 3, nr. 1, anses anden dokumentation for at være passende, hvis en rimeligt oplyst og normalt påpasselig ordregiver uden et uforholdsmæssigt

stort ressourceforbrug kan konstatere, at foranstaltningerne, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard er opfyldt. I forhold til den nye affattelse af § 158, stk. 3, nr. 2, vil den samme vurdering ikke være gældende, idet der er mulighed for at afvise tilbud, selv om det ikke kræver et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Det væsentlige er, om ordregiveren skal bruge uhensigtsmæssigt flere ressourcer ud fra en konkret vurdering. Hvis ansøgere eller tilbudsgivere kan fremvise certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard, der er udstedt af et uafhængigt organ, vil det være en nem arbejdsangang for ordregiverne at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren lever op til stillede krav. I denne forbindelse vil det være forbundet med brugen af flere ressourcer i uhensigtsmæssigt omfang, hvis ordregiveren skal bruge mere end 1 time pr. tilbud, ud over hvad ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har det krævede certifikat, på at konstatere, at den anden dokumentation er passende.

Ordregiveren kan dog altid vælge at acceptere anden passende dokumentation, uanset at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på at konstatere, om de krævede foranstaltninger for at få et certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard er opfyldt, i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede certifikat.

Til nr. 22

Det følger af ændringsforslaget, at en ordregiver i udbudsmaterialet skal kræve, at en tilbudsgiver i sit tilbud angiver, hvilke dele af den udbudte kontrakt tilbudsgiveren har til hensigt at give i underleverance til tredjemand, og hvilke underleverandører tilbudsgiveren foreslår.

Til nr. 23

Ændringsforslaget er en korrekturrettelse, så lovteksten rettes til udførelsen af kontrakten i stedet for udførelsen af kontakten.

Til nr. 24

I § 185, stk. 2, henvises der til lov om håndhævelse af udbudsreglerne. I medfør af lovforslagets § 197, nr. 1, ændres titlen på lov om håndhævelse af udbudsreglerne til lov om Klagenævnet for Udbud. Med ændringsforslaget rettes henvisningen i § 185, stk. 2, derfor til lov om Klagenævnet for Udbud.

Til nr. 25

Formålet med ændringsforslaget er at sikre gennemførelsen af de enslydende etiske krav, som ordregiveren har stillet i medfør af § 2, stk. 3. Bringer en ordregiver en kontrakt til ophør i medfør af denne bestemmelse, skal ordregiveren ikke svare erstatning til den leverandør, der er indgået kontrakt med.

Til nr. 26

Formålet med ændringsforslaget er at gøre det obligatorisk for ordregiver, når det drejer sig om tjenesteydelser på

sundheds-, social- og kulturområdet som omhandlet i lovens afsnit 3, at indgå kontrakter med organisationer, der udelukkende beskæftiger sig med disse områder, og som skal leve op til de krav, der fremgår af § 190, stk. 2.

Til nr. 27 og 28

Med ændringsforslaget udgår den foreslåede maksimale løbetid på 3 år for kontrakter, der indgås i medfør af § 190 på sundheds-, social- og kulturområdet. Samtidig udgår den foreslåede karenperiode for organisationer, der tidligere har fået tildelt kontrakten.

Til nr. 29

Med ændringsforslaget udskydes lovforslagets ikrafttræden fra den 1. januar 2016 til den 1. april 2016. Herved gives virksomheder og tilbudsgivere længere tid til at implementere de nye regler, og den periode, hvori loven eventuelt vil skulle administreres uden brug af de elektroniske udbudsdokumenter, der udvikles af Europa-Kommissionen, og som endnu ikke er færdigudviklede, forkortes. Gennemførelsesfristen i direktivet, hvorefter reglerne skal gennemfø-

res i medlemsstaterne senest den 18. april 2016, vil fortsat være overholdt.

Til nr. 30

Det præciseres med ændringsforslaget, at der henvises til § 185, stk. 2, i udbudsloven.

Til nr. 31

I § 198, nr. 6, er den tekst, der ønskes ændret i lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter, ikke gengivet korrekt. Ændringsforslaget indebærer derfor, at udbudsdirektivets artikel 9 korrigeres til direktivets artikel 9, der er den gældende ordlyd.

Til nr. 32

Lovforslagets § 198, nr. 9, ophæver § 1, stk. 5, i lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter. Dette forslag er overflødigt, da lovforslagets § 198, nr. 10, nyaffatter bestemmelsen. Med ændringsforslaget udgår § 198, nr. 9, derfor.

Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF) Lise Bech (DF) Tilde Bork (DF)

Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Jacob Jensen (V)

Erling Bonnesen (V) Jane Heitmann (V) Christina Egelund (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm. Brian Mikkelsen (KF)

Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Malte Larsen (S) Mette Reissmann (S) Morten Bødskov (S) fmd.

Rasmus Horn Langhoff (S) Thomas Jensen (S) Pelle Dragsted (EL) Henning Hyllested (EL) Rasmus Nordqvist (ALT)

Christian Poll (ALT) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Jonas Dahl (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 19

Bilagsnr.	Titel
1	Brev fra erhvervs- og vækstministeren vedr. genfremsættelsen af forslag til udbudslov
2	Høringsnotat og høringsliste, fra erhvervs- og vækstministeren
3	Foreløbig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 23/10-15 fra Danske Slagtermestre
6	Henvendelse af 29/10-15 fra IKA's bestyrelse, KL, SKI, Danske Regioner, DI og Dansk Erhverv
7	Henvendelse af 2/11-15 fra Dansk Vand- og Spildevandsforening
8	Henvendelse af 26/10-15 fra Amgros
9	Ændringsforslag, fra erhvervs- og vækstministeren
10	1. udkast til betænkning
11	2. udkast til betænkning
12	Orientering fra erhvervs- og vækstministeren om tilbagetagelse af ændringsforslag nr. 30

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 19

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 23/10-15 fra Danske Slagtermestre, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. tilbagetaget
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 29/10-15 fra IKA's bestyrelse, KL, SKI, Danske Regioner, DI og Dansk Erhverv, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelsen af 2/11-15 fra Dansk Vand- og Spildevandsforening, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26/10-15 fra Amgros, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan og hvorfor det med loven bliver lettere for små og mellemstore virksomheder at byde ind på offentlige opgaver, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan udbudsloven kan bruges til at fremme iværksætter og lokale virksomheder, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil overveje indsættelse af en bestemmelse i lovforslaget om, at der skal foretages en evaluering af loven, eksempelvis senest 2 år efter lovens ikrafttræden, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorfor regeringens forslag til udbudslov ikke har bæredygtighed som en central del af formålsparagraffen, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om at sikre udbudsloven krav om redegørelse for samfundsansvar, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

1 af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå

Svar på spørgsmål 3 er optrykt efter ønske fra udvalget

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 29/10-15 fra IKA's bestyrelse, KL, SKI, Danske Regioner, DI og Dansk Erhverv, jf. L 19 – bilag 6.

Svar:

IKA, KL, SKI, Danske Regioner, DI og Dansk Erhverv har henvendt sig til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget vedrørende § 5, stk. 3 i forslaget til udbudsloven (L19) om kommunikation i forbindelse med udbud. Organisationerne udtrykker bekymring for, at den konkrete bestemmelse skal medføre, at det fremover ikke vil være muligt at lave mundtlige tilbudspræsentationer.

§ 5 stk. 3 lyder som følger: *Kommunikation om grundlæggende elementer må ikke være mundtlig. Kommunikation vedrørende ikkegrundlæggende elementer kan foretages mundtligt, såfremt ordregiveren foretager en tilstrækkelig dokumentation af kommunikationen.*

Det fremgår af lovbemærkningerne, at kommunikation om vigtige elementer ikke må være mundtlig. Især vil afgivelse af udbudsmaterialet, ansøgninger og tilbud være vigtige elementer. I forhold til tilbudspræsentationer er følgende anført: *»Denne bestemmelse betyder, at det ikke er muligt for ordregivere at kræve en tilbudspræsentation, der skal indgå i tilbuddet. Det skyldes, at tilbudspræsentationen udgør den mundtlige kommunikation, der kan have væsentlig betydning for indholdet af tilbuddet og vurderingen heraf, og som følge heraf kan det karakteriseres som mundtlig kommunikation om vigtige elementer.«*

Da lovbestemmelsen implementerer en bestemmelse i udbudsdirektivet, er det ikke muligt at slette den, som det foreslås i henvendelsen. Derimod er jeg indstillet på, at der foretages nedenstående præcisering, således at lovbestemmelsen fortolkes mere fleksibelt end lovbemærkningerne umiddelbart lægger op til og som der er rum for i forhold til EU-direktivet:

»Lovteksten skal forstås således, at tilbud ikke må indgives mundtligt, men mundtlig kommunikation, der kan have væsentlig betydning for indholdet af tilbuddet og vurderingen heraf, fx en tilbudspræsentation, er tilladt, såfremt ordregiver foretager en tilstrækkelig dokumentation af kommunikationen. Dokumentation kan fx bestå i skriftlige fortegnelser, lydoptagelser eller resuméer af hovedelementer i kommunikationen. Ordregiver har således mulighed for at anvende mundtlige tilbudspræsentationer, når disse udgør et supplement til et skriftligt afgivet tilbud og på betingelse af, at dokumentationen af tilbudspræsentationen er tilstrækkelig.«

Det bliver dermed gjort klart, at det fremover vil være muligt at lave mundtlige tilbudspræsentationer.

Der er ikke behov for et ændringsforslag, da der jf. ovenfor er tale om en præcisering vedr. lovbemærkningerne, men jeg skal anmode om, at dette svar indgår som bilag til udvalgsbetænkningen over lovforslaget.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen